

Čís. 1484.

Výzva k obecenství, by nekupovalo u obchodníků určité národnosti, spadá pod skutkovou podstatu §u 305 tr. zák.

(Rozh. ze dne 8. února 1924, Kr I 209/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných Hugona Sch-a, Lothara F-a a Františka F-a do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 20. ledna 1923, jímž byli obžalovaní Hugo Sch. a Lothar F. uznáni vinnými přečinem podle §u 305 tr. zák. a obžalovaný František F. přečinem podle §§ů 5 a 305 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Po věcné stránce (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.) namítá stížnost, že jednání obžalovaných nelze podřaditi pod ustanovení §u 305 tr. zák. Výzva obžalovaných má pouze smysl, by příslušníci jejich národnosti kupovali v první řadě u obchodníků téže národnosti, v čemž nelze spatřovati nic nemravného nebo zakázaného, poněvadž každý má právo kupovati, kde je mu libo, a ani mrav ani zákon nepřikazují, kupovati u politického odpůrce. Jde prý o výzvu k opomenutí právně i mravně nezávažnému, nikoliv k nemravnému jednání a čin obžalovaného by bylo lze podřaditi snad pod § 302 tr. zák., nikoliv pod § 305 tr. zák. Stížnost není odůvodněna. Pokud jde o smysl závadného výroku, dlužno vycházeti při právním přezkoumání věci ze skutkových zjištění napadeného rozsudku. První soud zjistil, že obžalovaní svými nápisy vyzývali německé obecenstvo, by boykotovalo české obchodníky a nekupovalo u nich jen proto, že jsou příslušníky českého národa. Uváží-li se, že dle dávných zvyklostí hospodářského života, spočívajících na zásadě hospodárnosti, každý spotřebitel zpravidla kupuje tam, kde dostane nejlepší zboží a za nejvýhodnější cenu, přiči se boykot určitých skupin obchodníků z důvodů, které nemají ničeho společného s hospodářskými potřebami spotřebitelů, již o sobě jejich oprávněným hospodářským zájmům. Přiči se však i dobrým mravům tenkrát, boykotují-li se obchodníci a živnostníci, kteří jsou po případě s to, posloužití zákazníkovi lepší jakostí zboží za nejvýhodnější cenu, jen proto, že jsou příslušníky jiné národnosti ve státě. Takovýto boykot, důsledně prováděný, jest způsobilý otrásti důvěrou v právní bezpečnost státu na straně postižených, nutně povede k protiútoky s druhé strany, vyvolá rozhořčení a zostří protivy mezi národnostními tábory a ohrozí tak i veřejný pořádek ve státě. Právem proto kvalifikoval první soud takovéto jednání jako přičící se dobrým mravům a podřadil veřejné vyzývání k němu pod § 305 tr. zák.

Čís. 1485.

Ke skutkové podstatě zločinu podílnictví na krádeži dle §u 185 tr. zák. stačí, že věc byla o b j e k t i v n ě ukradena; nezáleží na tom, aby

bylo zjištěno, komu a kým byla ukradena; nestačí však pouhá »domněnka«, že původ věci není vyjasněn.

Pro kvalifikaci §u 186 b) tr. zák. stačí jediný čin podílníkův.

Rozhoduje o tom, zda mají býti vykonány oba tresty (§ 6 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.), není soud vázán na důvody dřívějšího rozsudku.

(Rozh. ze dne 8. února 1924, Kr I 410/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných Marie Ch-ové a Jana R-a do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 15. února 1923, pokud jim byli uznáni vinnými: Marie Ch-ová zločinem podílnictví na krádeži dle §§u 185, 186 b) tr. zák. a přestupkem §u 477 tr. zák. a Jan R. zločinem podílnictví na krádeži dle §§u 185, 186 písm. b) tr. zák. a pokud jim byl nařízen výkon trestu žaláře, uloženého Marii Ch-ové rozsudkem krajského soudu v Chrudimi ze dne 7. března 1921 v trvání tří měsíců a Janu R-ovi rozsudkem téhož soudu ze dne 13. dubna 1922 v trvání dvou měsíců, a nevyhověl v zasedání neveřejném odvolání obžalovaných z téhož rozsudku do výroku, jímž jim nebyl povolen podmíněný odklad výkonu trestu a jímž byl ohledně obou odvolatelů nařízen výkon trestů, uložených jim dřívějšími rozsudky, mimo jiné z těchto

důvodů:

Ke zmateční stížnosti Marie Ch-ové: Zločinu podílnictví na krádeži dle §u 185 tr. zák. se dopouští, kdo věc ukradenou ukrývá, na sebe převádí nebo dále odbývá. Dle doslovu a smyslu zákona stačí, že věc byla objektivně ukradena, a nezáleží pro trestnost podílnictví na tom, aby bylo též zjištěno, komu a kým byla věc ukradena. Netrpí proto rozsudek ani formální, ani právní vadou proto, že v něm nejsou individuálně zjištění ani zloději řemenů ani osoby okradené. Naproti tomu vyžaduje arci podřadění pod § 185 tr. zák. nepochybného výroku, že věc je skutečně ukradená, a nestačila by pouhá domněnka, že původ věci není objasněn. Napadený rozsudek zjišťuje však, že řemeny, nalezené u stěžovatelky, byly ukradeny, a uvádí pro své přesvědčení důvody formálně dostatečné a logické, a tudíž zákonu (§ 270 čís. 5 tr. ř.) vyhovující. Nezdají-li se tyto důvody stěžovatelce postačitelnými a přesvědčivými, nedoličuje tím zmatek nedostatku důvodů dle §u 281 čís. 5 tr. ř., jež má snad na mysli, nýbrž napadá jen zastřeně a oklikami volné hodnocení průvodů a založené na něm přesvědčení soudcovské, což však je v řízení zrušovacím, hledě k předpisům §§u 258 a 288 čís. 3 tr. ř., zásadně nepřípustno. Tvrdí-li stížnost v této souvislosti, že jsou tu pochybnosti i o tom, zda řemeny byly odcizeny Janu K-ovi a Františku Ch-ovi a zda jsou totožnými s řemeny u stěžovatelky nalezenými, ocitá se v rozporu s opačným zjištěním soudu.

Ku zmateční stížnosti Jana R-a: Podřadění činu stěžovatelova pod ustanovení §u 186 b) tr. zák. je správné. Ustanovení toto mluví sice o »věcech vícekrát ukrývaných«, ale zákon míní těmito slovy zřejmě

totéž, co by byl přesněji vyjádřil slovy: »třeba vícekrát ukrývaných věcí«; neníť důvodu, pro který by zásada, vyslovená v §u 186 b) tr. zák., totiž že zločinnost podílnictví jest založena výší ceny předmětu podílnické činnosti, neplatila také tehdy, když tento důvod zločinnosti je zjednán jediným činem podílníkovým, zvláště když tento výklad §u 186 b) tr. zák. je v souhlasu se zásadou §u 173 tr. zák., dle níž pro vypočtení výše ceny, rozhodující o zločinnosti krádeže a jiných trestných činů proti cizímu majetku (dvorní dekrety ze dne 20. března 1812, čís. 981 a ze dne 4. května 1816, čís. 1244 sb. z. soud.), je lhostejno, zda plyne peníz nebo cena z jednoho nebo z několika trestných činů téhož druhu. Poněvadž věci, které jsou předmětem napadeného rozsudku a jež byly ukrývány, pokud se týče na sebe převedeny obžalovaným R-em, převyšují objektivně daleko cenu 200 Kč, ba i 4.000 Kč, bylo jednání obžalovaného podřaděno právem §u 186 b) tr. zák., zvláště když dle tohoto ustanovení je lhostejno, zda pachateli bylo známo, že cena ukrývaných atd. věcí překročila hranici zločinnosti.

Odvolání obžalovaných směřuje proti výroku, nepovolujícímu jim podmíněný odklad výkonu trestu a nařizujícímu výkon trestu, jenž byl dřívějším právoplatným rozsudkem podmíněčně odložen. Pokud odvolání uvádí, že nyní projednaná trestní věc jest mnohem starší, než trestní věci, pro něž byli odvolatelé podmíněčně odsouzeni, a dovozuje, že kdyby bylo vše najednou bývalo projednáváno, byl by vyměřen býval jednotný trest a následkem toho byl by býval celý trest odložen podmíněčně, jelikož soud uznal tehda obžalované hodnými tohoto zákonného dobrodiní, jest podotknouti, že soud, rozhoduje dle §u 6 čís. 4 druhé věty zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. o tom, zda mají býti vykonány oba tresty, t. j. nejen trest vyměřený jeho rozsudkem, pro čin spáchaný před prvnějším rozsudkem, nýbrž i trest tímto prvnějším rozsudkem podmíněně uložený, není vázán důvody dřívějšího rozsudku, nýbrž rozhoduje o podmíněném odkladu obou trestů úplně volně, přihlížeje k oběma trestným činům v jejich souvislosti. Posuzuje věc s tohoto stanoviska, považuje nejvyšší soud za správný výrok nalézacího soudu, že oba tresty mají býti vykonány. Naději, že se oba obžalovaní bez výkonu trestu polepší, vylučují okolnosti, že čin opakovali, že běží o velký počet zašantročených věcí, že u obou obžalovaných nejde o chvilkové pochybení, a že čin spáchali z chamtivosti, nikoli z nouze, ježto oba odvolatelé žijí v dosti uspořádaných majetkových poměrech. Soud, jenž povolil oběma obžalovaným dřívějšími rozsudky podmíněný odklad trestu, rozhodl o stejném činu obžalovaných, spáchaném však v menším rozsahu a lze důvodně míti za to, že by byl obžalovaným nepřiznal tohoto zákonného dobrodiní, kdyby všechny činy obžalovaných byly bývaly předmětem jediného trestního řízení.

Čís. 1486.

Předložení povinných výtisků není rozšiřováním ve smyslu článku III. odstavce čtvrtý tiskové novely (zákon ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák.).

(Rozh. ze dne 8. února 1924, Kr II 485/23.)